

CLEVELANDSKA AMERIKA

Naročnina
\$2.00
na leto.

"Clevelandska Amerika"
609 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, OHIO.

STEV. 33. No. 33.

CLEVELAND, OHIO, V TOREK, 27. APRILA, 1909.

Vol. II. LETO II.

Mladoturki vzeli glavno mesto Carigrad.

SULTAN UJETNIK

V boju je bilo ubitih čez tisoč mož.

Sultan si ni varen prestola.

CARIGRAD, 25. aprila. — Boj za vzetje Carigrada se je začel danes ob 5. uri zjutraj in je trajal do ene ure popoldne. Pri boju je zginilo življenje čez tisoč ljudi, med temi dvesto nedolžnih civilistov, ki se niso mogli zadnji trenotek umakniti. Sultanova telesna straža se je kot lev hrabro borila. Mladoturki niso pričakovali od strani teh tolikega odpora.

Vsa evropska in druga inozemska poslopja, posebno poslanstva, so zaščitena od močnih vojaških posadk.

Evropejcem se ni bati za življenje in ne za premoženje.

V palači Vidiz Kiosk, kjer se sultan nahaja kot ujetnik, vira iz usta stola bela zastava. Sultanovo vladanje, je le še vprašanje časa. Tudi si ni varen življenja. Sultan je sedaj le slepo orodje Mladoturkov. Tudi se Mladoturki sklenili, da se nad mestom Carigradom razglašajo vojno ali izjemno stanje; potem se zapre vse tiste, ki so povzročili predzadnje nemire. Sultana se pokliče pred sodišče, če je krivda na njegovi strani radi nemirov, se ga kaznuje.

Pri velikih počestnih bojih je bilo več sto oseb lahko in težko ranjenih, med temi mnogo Amerikancev. Poročevalec newyorskijh listov Moore, je smrtno zadet, a je upanje da okreva. Sedaj se je dogajalo, da se je v zadnjih dnevih v mestu Adana in v Mali Aziji v raznih mestih ubilo 30,000 ljudi, med temi je enaindvajset duhovnikov in več misijonarjev. V nekaterih mestih se vedno proti kristjanom velika nevarnost. Pošlje se jim pomoč.

DUNAJ, 25. aprila. — Sem se poročila iz Soluna, da je poseben komite Mladoturkov sklenil, ne samo sultana odstra-

največjih okrajev v državi Minnesote in leži vzhodno stran države. Tukaj je ena največjih železnih industrij železne rude.

Železne rude se od tukaj proizvajajo v toliki meri, kakor od nikjer drugje.

Novi rudniki se odpirajo na več krajih. Tudi lesa se iz tega okraja veliko producira.

Ta okraj je skoraj smemo trdit, eden najbogatejših izmed vseh drugih v tej državi.

Denar, katerega plačajo rudarske družbe in družbe, ki tržijo z lesom, kot davek posedu je ta okraj (county). S tem denarjem se zidajo velike šole in druga poslopja po mestih in naselbinah tega okraja. In ravno to je glavni vzrok, da se je ljudstvo tega okraja z vsoto silo upiralo zoper Bjorgijev zakon.

Ce se bode delavski stan kaj kmalu zboljšal, je še danes uganika.

Brezposelnost je povsod velika, posebno pa tu v Ely. Nikakor se ni upanja, da se bode na bolje obrnilo.

LESOVNE DRUŽBE SE PRAVLJAJO NA POLETNO SEZONO.

TOWER, MINN., 20. aprila. — Obe lesovni družbi Tower Lumber Co., in Alger Smith Lumber Co., pripravljajo svoje žage v prvi vrsti za delo v poletni sezoni, Alger Smith ima petindvajset milijonov čevljev hlobov, katere mora v tej sezoni zrezati, kar bode dalo dela za dobro šest ali več mesecev. Tower Lumber Co., jih ima okoli 5 milijonov čevljev in tudi tukaj bo zopet dela za 4 mesece.

TRUMOMA ODHAJAJO.

ELY, MINN., 23. aprila. — Še nikdar poprej ni toliko Hrvatov odpotovalo iz Ely-ških šum, kakor to pomlad.

Cez dvesto jih je bilo vpisanih v tujakšnih bližnjih gozdih to zimo.

Sedaj gre delo v šumah proti koncu, in Hrvatje se v velikih oddelkih selijo z gozda skozi Ely.

Nekateri čakajo tu, da dobijo delo na žagah v Winton, Minn., katere pričnejo z delom v začetku meseca maja.

Z delavskim pozdravom

JOS. J. PESHEL.

— YOUNGSTOWN, O. 26. aprila. — Gospod urednik clevelandске Amerike, dovolite mi par vrstic v vašem listu.

Včeraj sem se mudil v vašem mestu in ker imam tam več prijateljev sem iste tudi obiskal. Zjutraj sem bil v cerkvi sv. Vida pri sv. maši, opravil sem tudi, kakor vsako leto, dolžnost, katere veže nas katoličane.

Nikakor pa ne morem danes mirovati, da ne bi grajal onega dopisovalca iz Clevelanda ki piše v Amerikanskem Slovenšču o predstavi, ki se je vršila v šolski dvorani.

V svojem dopisu hvali in čita ne bode drugega kot hvala in hvala in zopet hvala.

Gospod na prižnici pa je omenil celo igro za prav slabo, posebno pa je še poudarjal, da je bila udeležba zelo skromna. Grajal je farane, zakaj da se je enakih predstav vdeležiti ne čemo i. t. d.

Čudne stvari, pa še bolj čuden je dopisovalec, ki piše, da je mladina pela iz bistrjih gri.

Mogoče, da ima dopisovalec bistro gri, ker do sedaj še tega izraza nisem slišal in zamej, da je prednik lista, da on

ko je ta dopis čital, ni iste grozne napake popravil.

Pa kaj se hoče, saj smo v mesecu aprilu, ki je že po pregovoru znan kot hudomušen.

Upam, da mi dopisovalec ne bode zameril, ker to je njemu v poduk.

Pozdravljam vse clevelandске Slovence, tebi list pa obilo vspela ita narodnem polju.

Obiskovalec.

PRIJELI DVA TIHOTAPCA

NEW YORK, 23. aprila. — Velika porota je danes obdelala Maurica Barnier, drugega uradnika na francoskem konzulatu La Savoie in George E. Voisin, klerka pri francoskem konzulatu v New Yorku, tihotapca. Barnier je bil aretiran pred enim mesecem, ko je policija dobila v njegovih sobah dve baksi čipki in tri demantne prstane v vrednosti \$3,000. Voisina so prijeli, ko je skušal to spraviti na suho.

Colinski uradniki so izjavili, da moža nista bila med drugimi tihotapci, ki so zadnje čase sistematično spravljali tuje blago, podvrženo colnim v Ameriko.

NAPAD Z DINAMITOM NA NIAGARO.

YOUNGSTOWN, 20. aprila. — Ako 5,000 funtov dinamita, ki ga bodo naenkrat eksplozirali pod veliko množino ledu, ki se je nabral ob izlivu Niagare reke in grozi napraviti veliko škodo ob slapu, ne razdere ledu, se bo moralo pustiti solnčnim žarkom, da oni premagajo ledenik.

Snoči so poslali po reki eno tona dinamita, drugo tona ga bodo poslali jutri z avtomobili. Razdelili ga bodo na petdeset delov in ga položili v ravno isto število lukenj pod ledom v obliki polkroga. Raztreli bodo ves dinamit naenkrat s posebno baterijo, ki dosepe iz Buffalo. Moč eksplozije bo poslala ledenik, več jehov širok, doli po reki ali ga bo pa razdrobilo.

Rastrelili so ob kraju že več velikih ledenih hribov, da ima voda že sedaj bolj prost tok. Celu podjetje nadzoruje inženir Kuntz.

BOYLE SE BOLJ ZASTRAZEN.

Njegovi prijatelji ga poskušajo rešiti.

MERCER, PA., 25. aprila. — Sodišče v Mercer je dobilo anonimno pismo, ki pravi, da je kopa mladih prijateljev Boylea, sklenila, da ga reši iz zapora. Sredstva zato da že imajo.

Ce prav imajo z Boylem že mnogo stroškov, je vendar sodišče sklenilo, da se da temu pitku še enega "čuvaja", za vsak slučaj. Oblasti v Sharon se jako mučajo, da zasledijo te "prijatelje" Boylea.

OBRAVNAVA PRIHODNI PETEK.

MERCER, PA., 25. aprila. — James H. Boyle in njegova žena Helena Boyle, rojena McDermott, znana tudi pod imeni Mary Doe, gospa Parker, Miner in York, sta bila včeraj pri posebnaj seji porotnikov obdolžena kraje otrok.

Proces se začne v petek, ker sta nekako pred enim mesecem ukradla otroka družini Whita v Sharon, Pa., in dobila od očeta za malega "Billia" deset tisoč dolarjev.

Gospa Boyle noče govoriti in izjaviti popolnoma nič, — tako da ji je parnil oja zagovornik "Revolution".

Mestne novice.

"MOKRA" NEDELJA.

— Predzadnjo nedeljo so gostilničarji sklenili, da bi zaprli vse gostilne tudi pri "stranskih vratih." Toda nedelja je bila topla in gostilničarji so si mislili: "Nečloveško bi bilo, da bi dobri Clevelandčanje morali biti žejni." Prelomili so obljube, ki so jih napravili drug drugemu.

Zadnjo nedeljo je pa deževalo, in zopet so si rekli naši modri trebusasti "saloonkeeperji": "Ljudem je treba dati strehe." Zopet so prelomili obljubo.

Izgovor se vedno dobi, dokler so oblasti popustljive in gledajo skozi prste.

Za županove volitve.

— V republikanski stranki je nastal razpor med okrajnim zapisničarjem Herman Baehr in prejšnjim županom Robert E. McKisson. Baehr in McKisson bi namreč oba rada kandidirala za župana na republikanskem tiketu.

McKisson je zbral v nedeljo okoli petindvajset najzgodnjih prijateljev, da bi se pogovorili o boju, ki bi ga začeli proti H. Baehr. Med navzočimi je bilo na malo glav, ki so bile na površju za časa njegovega županovanja.

Drugi republikanci so menili, da bi se izvolil tretji mož in da naj bi Baehr in McKisson odstopila od kandidature, da se napravi mir v stranki.

Proti cerkvenim zvonikom.

— Mestni svetnik Zinner izdeluje predlog, ki naj bi se nazakoni vsaj v Clevelandu, — da bi se prepovedalo od sedaj naprej zidanje cerkvenih zvonikov.

Gospod Zinner je tudi mnenja, da se prepove zidati z opeko, ki ima obsežnost več kot 12 col. O tem še izpregoviramo.

Mayor Johnson zopet kandidat.

— Župan Johnson je prijavil svojo kandidaturo za župana mesta Cleveland, to zato, ker njegovi nasprotniki trojijo vesti, da se misli Johnson umakniti iz politike in tudi župan-skemu stolcu, kar pa ni resnica.

Nemci — delajo.

— Nemci v našem mestu delajo in to na vseh poljih izobražbe in napredka. Sedaj imajo v nedeljah v gledališču Keith's Hippodrome svoje gledališke nedeljske predstave, ki ne zaostavajo na umetnosti in tehniki.

Igrajo igralci iz mesta Cincinnati in Milwaukee, Wis.

Tudi nameravajo Nemci vse svoje delavce na novo organizirati po vzgledu unije.

"Žužemberk" zopet zmagal.

— Pri zadnji nedeljski na Salt Works Grounds igrani base ball igri, ki se ga je udeležila "Ribnica" in "Žužemberk", je ponovno zmagal "Žužemberk" in sicer je bilo sledeče razmerje:

Žužemberk 19.
Ribnica 6.

— V Washingtonu, D. C., je bil včeraj zaključek 18tega kongresa od "Daughters of the Revolution".

— Umrla je Ivana Perko, na 3837 St. Clair cesti, stara sedem mesecev.

Carnegie daruje za knjižnice.

— Andrej Carnegie je dal \$83,000 za sezidavo treh novih knjižnic v Clevelandu, ki bodo podružnice glavne javne knjižnice. Carnegie je podelil za clevelandске knjižnice skupaj \$373,000.

— V Maternity bolnišnico so odpeljali soproga Maglesić iz 1000 E. 64. ceste.

— Umrla je rojaka Jos. Urbančiču, 1029 East 61. ceste, soproga Marija, ki je bolehalo cele štiri mesece vsled prehlajenja, ki se je pozneje razvilo v jetiko.

Doma je bila iz Greben, fara Velike Lašče, in je bila stara 31 let. V Ameriki je bila šest let in je svojemu soprogo pomagala voditi znano gostilno na 61. cesti.

Smrt jo je obiskala v soboto zvečer dne 24. t. m. ob 11. uri zvečer.

Pogreb se je vršil danes ob 9. uri dopoldne.

Pokojna zapuša poleg soproga tri nedoraste otroke, dve sestri, brata in očeta.

Soprogu naše sožalje, njej pa srečno večnost!

— Pisali smo že, da hodi po slovenskih hišah nekta Miss Ballard in Miss Woodward, katere spremlja slovenski vodnik. Za vlado pobira statistiko in poročila o posameznih narodnostih.

Slišali smo, da so jo v nekaterih hišah jako neprijazno sprjeli kot nekako ovađubino. Nekateri mislijo, da bodo naloženi novi davki in niti nočejo odgovarjati na stavljen vprašanja. Cela stvar je seveda čisto nedolžna, toda velepomembna za spoznavanje raznoličnega ameriskega prebivalstva. Vsakega rojaka dolžnost je, da poročevalko prijazno sprejme in s tem pokaže, da smo civiliziran narod.

— Od včeraj zjutraj pogrešajo v New Yorku 15letno hčerko milijonarja Arthur Jno. Boesa. Starši so mnenja, da se je zgodil kak zločin, ali pa, da je zločinska roka vzela otroka, da dobi od starišev kako odškodnino.

— Včerajšnji seji v mestu Philadelphia je bil predsednik Taft izvoljen članom od "American Philosophical Society."

— Iz Mercer, Pa., se poročajo, da bo obravnava radi kraje otrok od strani žene Boyle (prijeta bila v Clevelandu) dne 4. maja.

Brez želodca.

Dokazano je po več operacijah, da je mogoče človeku živeti nekaj časa tudi, če mu jo vzet ven želodec. Toda, kakšno življenje ima tak človek. Mi si moremo le malo misliti, kadar smo bolni in ne moremo jesti brez bolečin. Oseba s slabim želodcem je skoro v enakem položaju, kakor oseba brez želodca. To kaže, kako važno je, da skrbite za redno prebavo.

Kakor hitro zapazite spremembo v slasti ali telesni moči, bi morali rabiti Trinerjevo Ameriško zdravilno grenko vino. Povspeši prebavne organe k delu, pokrepča cel sistem, napravi čisto, bogato kri ter da s tem hrano vsakemu delu telesa. Rabi ga, kadar potrebujete dober želodec. Po lekarnah. Jos. Triner, 616-622 St. Ashland Ave., Chicago, Ill.

— Iz Lewiston in Youngstown N. Y. se poročajo, da je nevarnost, ki je pretljala radi razstrelbe ledu odstranjena.

— General - governor Jas. F. Smith iz Filipinov je dobil dopust za dobo 6 mesecev in se takoj odpeljal v Združene države.

— V Pittsburgu, Pa., je bil včeraj hotelir Henry M. Bolger spoznan krivim, da je kot mestni svetnik ogoljufal mesto za \$17,000.

— Predsednik Taft in soproga sta včeraj priredila obed za poslance v kongresu.

— V starosti 65 let je zadnjo noč umrl pisatelj in časnikar Charles Warren Stoddard.

— Tatovi so včeraj ulomili v narodno banko v mestecu Arrensmith, Ill. in odnesli \$2,200.

— Hikojaro Wada, generalni direktor svetovne razstave, katere bo leta 1917 v St. Louis, se je odpeljal v gorimenovano mesto.

— Znana pisateljica Ida M. Tarbell je govorila včeraj v New Yorku v dvorani od "Academy of Political Science" o Paynovem tarifnem predlogu iz stališča žene.

— V Stamford-on-Avon, Anglija, so včeraj obhajali 345. rojstni dan slavnega dramatika Shakespeare-a.

Lakota v Dalmaciji. — V bolnišnico v Zadru so vaspeljeli 40 otrok iz okolice, ki so oboleli vsled gladi.

Pobegnil je iz Solnograda profesor francosčine P. Riess, kateri je vodil močno obiskovano šolo za francosčino. Zapustil je nebroj dolgov ter izjavo, da ni bil profesor marveč inteligenten francoski krojaški pomočnik, ki se je naveličal vhadati iglo.

Hitro in zanesljivo.

Denarje v staro domovino pošiljamo:

za \$ 10/35	50 K.
za 20.55	100 K.
za 41.10	200 K.
za 102.75	500 K.
za 205.00	1000 K.
za 1020.00	5000 K.

Postnina je všteta pri vseh teh svotah in prejemnik dobi popolno svoto, ki je nakazana v kronah, izplačano. Družba ima \$5000 poročstva pri državi in je v zvezi z največjimi in varnimi družbami in bankami tu in v starem kraju.

Denar poslan pri družbi je izplačan v teku 11 do 12 dni.

Družba pošilja tudi denar po vseh Združenih državah in je v zvezi z American Express Co.

Kdor želi poslati denar v staro domovino hitro in varno naj nam pošlje svoto in naslov v registriranem pismu ali pa po Money Order ali Bank Draft in mi mu zagotovimo odpošiljatev.

TISKOVNA DRUŽBA "AMERIKA".

6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio.

Ameriške vesti.

IZ SLOVENSKEH NASELBIN.

DOPISI.

JOHN A. JOHNSON GOVERNER DRŽAVE MINN. NI PODPISAL NOVEGA PREDLOŽENEGA BJARGE ZAKONA, KI DOLOČA TONSKI DAVEK NA RUDO.

Veliko veselje po okrajih železne industrije.

ELY, MINN., 20. aprila. — Včeraj popoldan je dospela brzojavka, katere se glasi, da ne bo guverner podpisal novega Bjarge zakona, t. j. tonskega daveka na železno rudo.

Ta novica se je bliskoma razširila po vsej okolici.

Vse pisalnice pri rudnikih so svirale in zvonovi po šolah in cerkvah so zvonili. Ljudstvo, katero ni vedelo, kaj vse to pomeni, je skeptično strmelo. Zenske so se tako prestrašile, da so bile vse zbežane. Veliko jih je bilo v rodoljubni palači na St. Louis County je eden

da se je dogodila kaka grozna nesreča; to piskanje je trajalo skoraj četrte ure. Zvečer je sivila godba po mestnih ulicah in spuščali so v zrak umetni ogenj.

Danes t. j. 20. aprila je dospela zopet druga ugodna brzojavka. Odbor šolskega sveta je odredil, da so se otroci zbrali in priredili veliko procesijo. Okoli 3. ure popoldne je korakalo nad 2500 otrok z zastavami po ulicah.

Nihče ni mislil, da ima tukajšnje mesto tako veliko število otrok. Ko je bil ta zakon od večine senatorjev potrjen in sprejet, so se pošiljali protestni brzojavi iz vseh mest in naselbin St. Louis (County) okraja na guvernerja, da naj ne podpiše novega tonskega daveka. Iz Ely se je odposlalo od davkoplačevalcev nad sto brzojavk.

Ko bi prišel ta novi zakon v moč, bi bil kakor se je poročalo, delavski položaj znatno slabši in umerno je, da bi se Steel Corporation temu protivila.

Za ljudstvo bivajoče v St. Louis County-u bi bilo veliko slabeje, če bi se davek, katerega bi plačevale družbe od vsakega železnega ruda, razdelil na celo državo. St. Louis County je eden

CLEVELANDSKA "AMERIKA"

Edini sl. dvo-tednik v Ameriki

Izdaja: Slov. tiskovna družba Amerika.

Izhaaja v torek in petek.

Naročnina:
ZA AMERIKO \$2.00
ZA EVROPO \$3.00
ZA CLEVELAND po pošti... \$2.50

Posamezne številke po 3 cente.

Vse pošiljave, pisma, dopisi in denarne nakaznice (Money Orders), naj se pošiljajo na: Tiskovna družba "AMERIKA" 6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio.

Dopisi brez podpisa in obsegajoči osebno polemiko, se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

"Clevelandska AMERIKA"

The Leading Slo. Semi-Weekly

Issued Tuesdays and Fridays.

Published by —

The AMERIKA Publ. Co.

6119 St. Clair Ave. N. E.

Cleveland, Ohio.

Subscription \$2.00 a year.

Read by 15,000 Slovenians

(Kreiners) in the City of Cleveland and elsewhere.

Advertising rates on request.

Tel. Cuy. Central 7387-R.

"Entered as second-class

matter January 5, 1909, at the

post office at Cleveland, Ohio,

under the Act of Mar. 3, 1879."

No. 33, Tue. Apr. 27, '09, Vol. 2

"AMERIKANSKI SLOVE-

NEC" V NOVI LUČI.

Na polju slovenskega časnika

karstva v Ameriki smo dosedaj

imeli samo jedno smetišče, ka-

mo se je lahko vsak zatekel,

če se je bal nastopiti javno am-

paki želel sovražnika zahrb-

no napasti. Toda zadnje čase

je ta zloglasni listič dobil ko-

leto v "katoliškem" (W. S. V.

venec) v Jolietu. Kdor nam te-

ga ne vrjame, naj samo vzame

v roko zadnjih par številke te-

ga tednika, pa bo takoj pre-

viden.

Dopisov: — brez pravega

podpisa seveda — kar mrgo-

li, v katerih se ubogi straho-

penci znašujejo nad svojimi o-

sebnimi sovražniki. Kadar

manjka pravih dopisov, si jih

pa "Slovenec" kar sam fabri-

cira ali se pa obrne na kakega

"veleuma" v bližini, da mu po-

maga iz zadrege. Toda vrhunce

podlosti pa je dosegel "Ameri-

kanski Slovenec", ko je v svo-

ji zadnji številki brez vsacega

izživljanja napadel pri ugledne

clevelandski Slovence.

Ni naš namen o tem podro-

beje razpravljati, dotične osebe

si bodo znale že drugim potom

iskati zadoščanja. Toda opozoriti

želimo cenj. čitatelje, kako

skrajno podlih sredstev se po-

služuje "A. S.", da se zneše

nad osebami, ki se slučajno ba-

je ne strinjajo z njegovo poli-

tiko.

Kadar kak list ne more več

stvarno odgovarjati, tedaj za-

čne svoje nasprotnike psovati.

Tako se godi sedaj z Ameri-

kanskim Slovincem.

S psovskami, kakršnih bi se

imel sramovati vsak pastir,

napada može, ki imajo več u-

gleda, kakor si ga more v svo-

jih najlepših sanjah katerikrat

pristopovati pisalec onih vrstic.

Resnica je, da urednik A. S.

ni sam pisal dotičnega dopi-

sa, toda dejstvo, da odpira svo-

ja predala takim moralnim re-

vicem, že samo od sebe dovolj-

no obsoja cel list.

Upamo, da cenjena društva

NOVA PRAVILA K. S. K. JEDNOTE.

Po dolgem čakanju štirih me-

secev smo slednjič vendar do-

čakali novo izdajo pravil K. S.

K. Jednote. Toda kako smo se

zaučili, ko smo odprli novo

knjižico na strani 8!

Tu je pisano: (Predsednik)

"Ravnokotno sme suspendovati

katerikoli družbenega urad-

nika, kateri obrekuje organiza-

cijo ali nje uradnike pisмено

ali ustmeno. O tem svojem de-

lovanju mora poročati pri pri-

hodnjem zborovanju."

V starih pravilih o tem ni

ni besedice omenjene. Se bolj

smo se pa čudili, ko smo čitali

angleško prestop tega članka.

Besedo "obrekuje" prestavi z

angleškim izrazom "commits

any offense" (kar pomeni pra-

vično prestavljen: na kateri-

koli način pregreši.) — Istota-

ko prestavlja slovenski izraz

"pisмено ali ustmeno" z "ver-

bally or otherwise" (t. j. "z be-

sedo ali drugače.")

Sedaj pa vprašamo cenj. čit-

atelje in člane in članice K. S.

K. Jednote, kaj naj imenuje

tako početje!

Na pričo kličemo vse dele-

gate na X. glavnem zborova-

nju v Pittsburgu, če se je o

tem na konvenciji kaj govorilo,

Zapisnik, ki je bil ponatis-

njen v Jednotnem glasilu, ne

omenja niti besedice o tej za-

devi. Predsednik g. John R.

Stebenec, ki je sam nasvetoval

največ sprememb o pravilih,

zaj mora pritrčiti, da o toza-

devnem poglavju ni bilo nobe-

nega drugega predloga, kakor

da naj ostane pri starem. In ta

predlog je bil jednoglasno spre-

jet.

Ali je tako zavijanje in spre-

minjevanje pravil pošteno? Ali

se sedanjí odbor K. S. K. Jed-

note ravna po sklepih zadnje

konvencije?

Na platnicah nove knjižice

se čita: "Ustava in pravila K.

S. K. Jednote ... z dostavki in

premembami odobrenimi na X.

glavnem zboru v Pittsburgu,

Pa. 1. 1908". — Zakaj govor-

ite nerazumno, zakaj glavni o-

dbor ne prizna, da je sam v no-

va pravila vpisal dodatke, ka-

terih si na glavnem zborovanju

ni upal predložiti zbranim de-

legatom? Ali je še kako dru-

štvo v celi Jednoti, ki ni pre-

pričano, da je izvanredna kon-

vencija res potrebna?

Da, sedaj si lažje razlagamo

samooblastno postopanje vr-

hovnega predsednika g. A. Ne-

manica! Po novih postavah i-

ma pa res pravico odstavljati

uradnike podrejenih društev.

Zlasti prav mu bo hodila angle-

šká prestava teh pravil (ki je

edino veljavna pred sodnijo).

Naj podamo cenjenim čitate-

ljem samo nekaj primer: U-

radnik kakega podrejenega dru-

štva bo srečal na cesti g. Ne-

manica in se mu ne bo odkril.

Predsednik si bo razlagal to

kot pregrešek proti njeni kot

uradniku K. S. K. Jednote.

Kaj bo storil? Suspendoval ga

bo!

Konstatiramo, da ima po no-

vih pravilih (v angleški pre-

stavi) g. predsednik to pravi-

co. In če se bo kdo predznil

in čepel, da se bo kdo predznil

in čepel, da se bo kdo predznil

in čepel, da se bo kdo predznil

in čepel, da se bo kdo predznil

in čepel, da se bo kdo predznil

in čepel, da se bo kdo predznil

naročila, da naj vpiše v pravila

zgoraj omenjeni pristavek.

Mi smo osebno prepričani, da

č. g. Kranjec, bi si ne upal na

svojo lastno odgovornost kaj

takega storiti in prepričani

smo tudi, da bi mu njegova

vest kaj takega ne dopuščala.

Kdo je toraj kriv?

"Slovensko — angleška slo-

vnica in tolmáč" Spisal Vik-

tor J. Kubelka.

Slovenci potrebujemo dobre

angleško-slovenske slovnice, ki

bi bila pisana pravilno in tako,

da bi bila razumljiva kolikor

mogoče navadnemu ljudstvu,

ki se naseljuje v Ameriki.

Prej nekaj leti se je še dobi-

la angleško-slovenska slovnica

pokojnega Jerama, ki je sama

na sebi strokovnjško dela, a

ima to napako, da ne označi iz-

govarjave angleških besedi, kar

jo napravi nepravilno za ro-

jake.

Za njim je spisal znanil Pav-

lin v Ljubljani "Angleščina

brez učitelja," ki se še sedaj ve-

liče rabi.

Pred nekaj leti pa je izdal

Viktor J. Kubelka "Slovensko

angleški rečnik," ki je pa po

mnemju vseh večjih angleščin

pod vsako kritiko. In sedaj je

isti pisatelj izdal novo knjigo,

obsegajočo 198 strani, pod go-

rnjim naslovom, ki naj bi po-

magala rjakom pri učenju an-

gleščine.

Dobili smo en iztis na ogled

in ga radovedni vzeli v roke.

Upali smo, da se bo g. V. J. Ku-

belka ravnal po navodilih, ki so

mu jih našli pred par leti ve-

ščaki, ob izdaji njegovega "Re-

čnika," a smo se zmutili.

Nam se zdi naravnost škun-

dal in zaničevanje angleškega

in slovenskega jezika, ako se

je dala v javnost tako poman-

kljiva knjiga, polna nepravil-

nosti, napak, netočnosti, ki bo

več škodovala kot koristila.

Iz te knjige se noben rojak,

ne more ničesar naučiti, razen

morda kake besede v besednja-

ku, katere pisatelj ni mogel na-

pačno zapisati pri izgovarjavi.

Vsebinska je razdeljena po

vzorcu nemških "tolmačev" na

tri dele: slovnica, domači raz-

govori in besednjak. Pravila o

izgovarjavi v začetku knjige

bodo zbegala vsakega in mu

zmešala še tista pravila, ki si

jih je pridobil v govoricu z An-

gleži ali pa iz dobrih knjig.

Pisatelj pač sam ne zna an-

gleščine ali se pa ne potrudi,

da bi pogledal, kako drugo knji-

go o izgovarjavi. Se sedaj ne

ve, da dolgi o (6), in dolgi (6)

ali (t) veljajo, po vseh besed-

njakih za dolge in ne za kratke.

Pogleda naj v Websterja in naj

ne meša rojakom pojme o teh

najpotrebnejših skupnih znakih.

Po njegovem pravilu se bese-

de tisk (naloge) izgovarja

task. Taka izgovarjava se včas

pač sliši na odru od glumačev,

v govoricu ne. V Bostonu sicer

izgovarjajo ta a nekaj slično, a

ameriška izgovarjava pa je od-

prt e (6).

Črke w, th, "wh" pisatelj ne

ne pozna, dasiravno so to naj-

bolj poglavitne črke, ki se po-

sešno potrebujejo, da se razlo-

čujejo. Izgovarjava je popolno

ma zgrešena; ne moremo si

sploh razlagati, zakaj ni pi-

satelj imel vsaj toliko razuma,

da bi bil izgovarjavo prepisal in

malo poslovenil iz dobrega

neemškega besednjaka, saj jih

je dovolj na razpolago.

Naglasa istotako ne pozna.

Vsak si ga naj pač sam misli.

Vsled navedenih napak so

"domači razgovori" skoro brez

vsake vrednosti. Ljudje se bodo

nančili izgovarjati, kakor je pi-

sano in si zapomnili morda

za celo življenje.

Iz besednjaka navedemo le

nekaj napak: additional zazna-

medje edijonel (!) namesto e

dišnel; adult, edult nam.

edalt; anger endžr nam. en-</

Slovenska Podporna Jednota

ustanovljena dne 31. jan. '09.

s sedežem

v CLEVELANDU, O.

GLAVNI URAD: 6119 St. Clair Ave. N. E.

GLAVNI ODBORNIKI:

Predsednik: JOHN GORNIK, 6113 St. Clair Ave. N. E.
Podpredsednik: FRANK BUTALA, 6220 St. Clair Ave. N. E.
U. podpredsednik: ANTON SKUL, 977 East 64th Street, N. E.
Glavni tajnik: JOSIP JARC, 6119 St. Clair Ave. N. E.
Računski tajnik: ANTON PUCEL, 1176 Norwood Road.
Blaginjak: FRANK STRNIŠA, 1009 East 62nd St. N. E.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave.

NADZORNIKI:

Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave. N. E.
Frank Črne, 1174 East 63rd Street.
Rudolf Perdan, 1308 East 55th Street.

GOSPODARSKI ODBOR:

John Mihelič, 6213 St. Clair Ave. N. E.
Dr. J. M. Seliskar, 6127 St. Clair Ave. N. E.
Franc Zet, 1128 East 63rd Street.

POROTNI ODBOR:

John Gorjup, 3153 Kraus Court.
John Wiedersohl, 6127 St. Clair Ave. N. E.
Jac. Hočvar, 1165 East 61st Street.

GLASILO JEDNOTE:

"CLEVELANDSKA AMERIKA."

Iz domovine.

KRANJSKO.

Umrli je ljubljanski blištniki znanilinar Janez Guardia iz podreške občine v kamniškem kraju.

Kočevski samorilec Hegler je v bolnici umrl.

Aretovan je bil dobro znan razgrajec in alkoholik Anton Kregar v Ljubljani, ki svojemu svaku ne da nikdar nikakega milu, sedaj mu je pa se razbil okoli hiše ter mu nevarno grozil.

Posledica nepredvidnega kadičca. — Ko je nedavno nek stranka snazila na Sv. Jakoba nabrežju v Ljubljani perilo, je njalo položila na divan ter naprej vršila svoje delo. Med tem kajom je nekdo iz hiše vrgel skozi okno ostanek tleče svačice, ki je potem čela tako dolga da se je vnela tudi njuna in kmalu bi bil začel goreti še divan, ko bi ne bil neki pasant tega opazil in stranko opozoril.

V Kranju je umrl 7. aprila Franjo Omerša ml., trgovec in posestnik v Kranju, sin znanega veletržca Franca Omerse.

Tatinski hlapec. — Jakob Dolenc hlapec v Dolenji vasi, je bil že dvakrat zaradi tatvine kaznovan. Nazadnje je slonel pri ložici Seliskarju, kateremu je izmaknil, kakor sam pravi, bakrovec za 20 K. Obsojen je bil na tri mesece v zaporu.

Zopet pojde v prisilno delavnico. — Franje Kotnik delavec v Cerkljah je bil že devetkrat zaradi tatvine kaznovan. Tako leto nazaj septembra so ga izpustili iz prisilne delavnice, a od tedaj ni prišel za nobeno delo, temveč se je brez plesa vlačil in kradel okrog. Njegov očim, Janez Galjot, mu je očital, da je lenuh in ga opominjal, naj gre na delo. Vred tega ga Kotnik s kameleto po nosu udari. Dalje je v Cenoarjevci gostilni obdolženec jedel in pil, ne da bi kaj plačal. Matevžu Kernu v Cerkljah je pa izmaknil 10 K vreden sol, katerega je privajal na prodaj Janezu Jenku. Ker je bil lenko vedel, čigav je sol, ga je pridržal in lastniku vrnil. Zlagal se je obtoženec tudi pri imenstvu v Cerkljah ter zahteval 4 krone podpore in delovno knjižico. Potemtakem je Kotnik res postal skrajno nadležan, zato so ga orožniki aretirali. Pri tem pa je opozval orožnika s besedami: "Zaprmi me hudič, saj besil me ne boš!" Sodišče ga je obdoložilo na deset mesecev težke ječe, ne prestopi kazni ga zopet odloži v prisilno delavnico.

Brat proti bratu. — Janez Gostisa, 22 let stari hlapec v Dol. Logatcu, je zvečer dne 19. marca t. l. prišel pred hlev, kjer je spal njegov brat Franjo, in s katerim si nista nič poročila.

selno prijatelja. Ker mu ni hotel dati Janez zahtevanih 2 K, zagrozil mu je France, da ga pretepe. Obdolženec Janez je stopil z železnimi grabljami v rokah pred hlev in poval brata, naj miruje. France pa je skočil proti njemu in ker se je zdelo Janezu, da ima brat nož v rokavi, se obrne nazaj in udari z grabljami Franceta po glavi. Po mnenju zvedencev je imel pokvarjenec jako tenko lobanjsko kost in to je bilo povod, da je brat France po preteku par dni umrl. Sodišče je Janeza Gostisa obdoložilo zaradi pregreške zoper varnost življenja na en teden strogega zapora.

Grobost v Kranjski hranilnici. — Uradniki v Kranjski hranilnici v Ljubljani so zadnji čas postali žrtev grobi s strankami. Vpijejo nad njimi in nobene prijazne besede nimajo za nje. Posebno nad kmečkimi ženskami stresajo svojo slabo voljo. Zlasti nedavno so bili vsi nasajeni. Vzrok temu pa je bil, ker je neki Slovenec nalepil na več krajih po tej nemški šporkasi črnoobrobljen kolek "20. IX. 1908." Nemško nacionalno uradništvo sparkase je bilo vse iz sebe in neki visok gospod, menda "Kaiser von Krain", je "pucal" slugo Antona, da tako malo "merka" na snago in red!

PRIMORSKO.

Zaboden v srce. — 18letni mesar Natal Cimolino v Trstu v ulici Molin piccolo je naletel na več mladih ljudi. Pričeli so se prepirati, eden teh je smil Cimolino z nožem v prsi in pleča. Ranilec in njegovi rovarji so nato zbežali, a Cimolina so prenesli v bolnišnico. Tu je zdravnik dr. Grisogono konstatiral, da je Cimolino zaboden v srce. Takoj mu je v navzočnosti štirih oseb odprli prsi in zašil srce.

Puljski proš Zanetti v Argentini. — Lani jo je popihlal puljski proš in bivši italijanski državni poslanec, Adam Zanetti iz Pulja neznano kam. Po njegovem begu so prišli na sled raznim sleparijam, ki jih je izvršil ubegli proš. Te dni je dobilo okrogno sodišče v Rivinju obvestilo, da Zanetti biva v Buenos Ayres-u v Argentini. Ker se nahaja Zanetti pod policijskim nadzorstvom, da ne more uteči, bo sodišče najbrže zahtevalo, da ga Argentina izroči avstro-ogrskim oblastvom.

Ispred sodišča v Gorici. — Ivan Tratnik iz Idrije je služil za konjskega hlapca pri Premiersteinu v Tolminu, v čegar hlevu je imel tudi Franc Oblesček svoje konje. Novembra meseca lani, je zapazil Oblesček, kako ima zatečen njegov konj vrat. Konj je po par dneh tudi erlenil. Preiskave so dokazale, da Tratnik iz jezice na

Oblesčka pretepaval njegovega konja tako, da je moral ta erleniti. Za to je dobil pet mesecev ječe s postom vsak mesec.

Pri zaprtih durih je bil obsojen na štiri mesece ječe kuhar Josip Santin iz Krmina, ker se je pregrešil z 11letno deklico.

Padeč. — Ivan Collini je padel tri metre visoko pri goriški opekarni. Poškodovan si je desno nogo. Prenesi so ga v bolnišnico usmiljenih bratov. — Anton Ceudek je padel na Travniku in se poškodoval na desnem ramenu. Tudi on se je zatekel po pomoč v goriško bolnišnico.

Smrtna nesreča. — Posestnik in gostilničar na Proseku pri Trstu, Ivan Godina, občezenan rodoljub in zvest pristaš svojega naroda, je pripeljal nedavno v Trst na vojaški nabor svojega konja. Vračaje se domov, je konja zajahal, toda ravno pred otroškim vrtcem C. M. družbe v Trstu je padel tako nesrečno z njega, da je obležal na mestu mrtve. Razen manjših poškodb je imel popolnoma razbito lobanjo. — Truplo so prepeljali na Prosek.

Poneverjenje. — Tržaški veletržec z živino I. Stern je izročil svojemu izposlomniku Uremoviču 15.000 kron za nakup živine. Ta je šel v Ledenice ter drugi dan brzojavil, da je napravil izvrstno kupčijo, toda potrebuje še 12.000 K. Stern mu jih je brzojavno poslal in Uremovič je s skupnim zneskom 27.000 kron izginil.

STAJERSKO.

Surovež. — Nedavno sta hlapca Fr. Švab in Franc Planinšič pri svojem gospodarju, nekem posestniku v Rečenjaku pri Sv. Lovrenču nad Mariborom, zlagala deske. Švab je Planinšiču rekel, da slabo dela, kar ga je tako razkačilo, da je Švab z nožem zabodel v trebuh in ga smrtno nevarno ranil. Planinšiča so orožniki izročili mariborskemu okrajnemu sodišču.

Lastne otroke ogoljufal. — Andrej Antolovič, 44letni posestnik v Vodrančah, okraj Ormož, je zapustil svojo ženo in svojih pet otrok in se klatil po svetu. Ker se je njegova mati Marija Antolovič bala, da ne bi se njene dedščine zapravil in otrok oskodoval, je mislila na to, kako bi svoje premoženje zasigurala svojim vnukom. 1200 K je posodila posestniku Bogdanu v Zolenicah. Pred 3 pričami pa je izjavila, da mora Bogdan izplačati denar, v kolikor ga ne bo njej, za njene vnuke in ne njenemu sinu. Ko je kmalu na to umrla, je hitro izplačal Bogdan vseh 1200 K Andreju Antoloviču, sklenil je se na neko pripombo v dolžnem pismu, da se naj po smrti Marije Antolovič izplača dolg njenemu sinu. Porotniki so potrdili vsa na nje stavljena vprašanja in na ta pravorek je sodišče obdoložilo Andreja Antoloviča na 18 mesecev in Bogdana na 12 mesecev težke ječe s postom vsakega četrta leta.

Poskušeni vlom. — V Radincah so nedavno neznan tatovi vlomili v pisarno zdraviliškega ravnateljstva. Napravili so že precej veliko luknjo pod oknom, ko je nekdo zaslišal ropot in zbudil sstanovalec. Tatovi so odbežali, ne da bi mogli izvršiti svojo nakano.

PRAVIČNA SODBA.

New Yorkski listi so z posebnimi izdajami naznanjali radovednemu svetu, da je neka Sara Koten ustrelila svojega nekdanjega ljubčka in zapeljivca. A retiral so jo takoj, da si ni sploh iskala takega izhoda, da se skriva pred pravico, ki zadene in mora že vsakega na tem trpljenja polnem božjem svetu zadeti.

Prišla je pred sodnika Blanchard po imenu in bila — oproščena. Vzemi knjigo zakona in pravice v roke, ne najdeš, ne bereš v nobenem kapitelju: "umoriš tega — sledi oproščanje." Tega ne bereš, sploh ni takega zakona. — Zakon pa ima tudi vse polno luknj in vogalov, se da preobrniti v poštev pridejo okolščine. Da, resnica je, da je

deklica ustrelila, umorila Sloveka. Da, pa pod kakimi okolnostimi? Pesnik Schiller nam v svojem Viljemu Tellu citira naslednje: "Če si ne moreš potepati nikoder več, najti pravice, stegne roko proti Nebu, in si z silo vzame njegove večne pravice..."

Sara Koten je bila žrtev navadnega velikomestnega pustolovca, človeka, ki je zmožen vsega. On ji je, ko ji je z lažjo in hlaavsko govorico premotil mlado nedolžno srce, vzel na svetejše, kar žena ima: njeno čast. To zadostuje, da bi se zločinca obesilo za pete. In koliko ljudi je na tem svetu, ki store isti zločin nad mladenkami in ženami? A prišel je eden, večji razlog in okolščina za mlado devojko.

Med ubogo mladenko je nekaj prišlo, nekaj, kar jo je obenem razveselilo, a tudi vzelo zadnji up, da dobi še katerikrat ukradeni čast nazaj. Rodil se je otrok, sad greha. A kaj je naredil oče? Smejal se je in jo črnil pri sosedih kot ničvedno dekle.

Ta človek ni grešil samo proti mladenki, grešil je proti vsaki človeški postavi, proti vsakemu človeškemu čutu. To se ni bilo vse plačilo ubogi materi. Prišla je huda kriza. Z boleznijo je zgubila še tisto malo za služka, ki ga je imela — vržena je bila z detetom vred v bedo. Še bolj hudo pa je bilo to, da ni mogla v celem New Yorku dobiti "človeka", ki bi dal nesramneža, tatu časti, aretirati, ga dal ali vsaj pokazal roki pravice. Pač najlepša slika newyorškega mesta.

Se dobi morebiti človek na svetu, ki bi obsojal ubogo mater, če si je poiskala sama pravice, zadoščanja za sveto čast; zadoščanja za uničeno pokopano življenje? Ali je mogla gledati zapeljivca, kako se vrti v krogu drugih deklic, — ki jih morda ravno tako prevara in žene do obupa, v smrt? Ne, mislimo, da ni človeka med nami, ki bi jo obsojal.

To vse je sodnik Blanchard preudaril in razmotril. Saj ima tudi on lepo mlado hčerko. Kaj bi on naredil s človekom, pustolovcem, ki bi ukradel čast njegovi ljubljenci? Kaj bi storil ob jok otrokove? Vse to je sodnik spoštoval in modro kot pravično rekel morilki naslednje besede: "Ti, ki si tako osramočena in ponižana, vodi od sedaj naprej pot življenja, ki je dosti izkušeno — mirno, brez težke vesti. Ti nisi nobena "morilka", v pravem pomenu morilstva. Nad teboj se je več grešilo, kot si ti grešila." Tu je sodnik prišel na pravo pot — v pot življenja. Dal je pravico, pravico!

Dolili so se pa v New Yorku ljudje, ki so tej sodbi sodnika Blancharda oporekali in se ji naravnost smejali. Pravijo, da če so okolščine se take in take, zgodil se je le "umor", saj se mora zakonitim potom kaznovati. Ti gospodje, ki hočete drugačno sodbo, (te gotovo ne zahtevajo v imenu pravice, temveč hočejo vpliv sodnika podkopati) naj razrešijo vprašanje, če se ni umorjeni preje že poslužil največjega umora, ko je vzel mlado devojko največje, s komer se je prej ponasala, njeno čast, vzel mirnost življenja za vedno! Naredil je iz nedolžne deklice morilko obtoženko! — Naj stoji pribito, da se je sodnik poslužil le pravice, delu kojemu služi.

Mali oglasi.

Ako imate na prodaj hišo, svoj pohištvo ali kaj drugega, dajte oglaš v naš list, ki bo skrbel, da se dobijo kupci. Cene nizke.

ZA PRODATI je lepo ohraunjena hiša z 9 sobami, prostora za tri družine. Vprašaj na 1038 East 61st Street.

OGLAS.

Blago mora biti kupljeno pri sedanjih obletnih razprodaji. Dobite darilo pri Reimerjevi razprodaji. Sobota zadnji dan. Znižane cene pri Reimerjevi obletni razprodaji ta teden.

Podpisani naznanjam, da i bo in še dve manjši, pripravni za kako obrt, posebno za grocerijo ali mesarijo. Pri hiši tudi lep in snežen hlev. John Intihar, 426 Spruce St. Collinwood, O. 313

Pohištvo za dvanajst fantov, na prodaj, kuhinjsko orodje, postelje, mize, stole itd. Radi odhoda v stari kraj. Pocieni. Pavel Kozole, 917 Addison Rd. Razprodati se mora do 30. t. m. 323

Rojake, ki mi še kaj dolgujejo, opozarjam, da se gotovo zgalsijo pri meni v teku enega meseca, ker nameravam odpotovati v staro domovino, Anton Marinčič, 8101 Aetna Rd. N. E., 314

Iščem fante na hrano in stanovanje. Jakob Mlakar, 4126 St. Clair Ave. N. E. 314

Lepe privatne sobe za neoženjene rojake. Opremljene s potrebnim pohištvo. Na mirnem kraju. Prostora za tri fante. Lepa družba. Kopalna soba. Vprašaj pri Jakob Wahčić, na Glass in E. 64. cesta. 33

Na prodaj lot in hiša, na Addison Road blizu St. Clair. Vrednost \$2800.00 in se prodaja za \$2400.00. Na prodaj hiša na 993 Addison Rd. za dve družini; velik hlev \$2400.00. Na prodaj hiša in hlev 951 E. 70th St. blizu St. Clair za tri družine lot 40x178 prodaja se za \$3600.00. Vprašaj pri McKenna Bros. 1305 E. 55th St.

Hiša na prodaj, zelo poceni, radi odhoda v stari kraj. 7 sob in prostor za prodajalno. Stoji na Nelson Ave., Stop 125 (blizu J. Drugoviča), Nottingham, Ohio. Vprašajte pa pri John Glavič, 1139 E. 63rd Street, 32-49-npl

Išče se Mary Kutman. Za njo, ali njen naslov bi rad zvedel Joe Tina, Goodstone, O., Post Office.

H. A. Schellenberger
LEKARNAR

3301 St. Clair Ave. N. E. Govorimo slovensko

Prsni Balzam, ozdravi prehladin kašelj 25c
Anagični Anodyn ligament. Najboljši za bolečine 25c
Schellenberger's Carbolic Ointment, zdravi praske,
kožne bolezni 25c

ROJAKI: Kedo Vam zamore v slučaju bolezni jamčiti, da Vas boče hitro in uspešno popolnoma ozdravi? Nikdar kaki Medical Institut, kateri se skriva za imenom že pred več let umrlega zdravnika, ter Vam ponuja ničvedne zdravniške knjige, samo da iz Vas izmami čim več denarja, temuč samo izkušeni in vestni zdravnik, kateremu z mirno vestjo lahko zaupate svojo bolezen v zdravljenje in to je jedini samo naš slavni zdravnik

Dr. J. E. Thompson

Glavni zdravnik in ravnatelj
Slovenskega zdravšča v New Yorku.

Dr. Thompson je na zboru od več stotin zdravnikov dokazal, da lahko bolnika ozdravi, brez da ga pregleda; njemu zadostuje natančni opis bolezni v pismu, akopram je bolnik od njega še tako oddaljen. Njegova izkušnost v zdravljenju Vam garantira, da Vas zamore ozdraviti in ako bolehat naj si bode na kateri koli akutni, kronični, zunanji, ali notranji bolezni, kakor tudi kateri koli moški, ali ženski spolni tajni bolezni.

Zdravljenje vseh spolnih bolezni ostane strogo tajno.

Dr. Thompson Vam jamči za popolno ozdravljenje sledečih bolezni: — Revmatizem. Vse akutne in kronične bolezni želodca, srca, ušes, očes, prs, jeter, mehurja, netožnost; Vse živčne bolezni; Neuralgijo; Kilo, ali bruhi; Zlato žilo; Božjast; Vodenico; Vse moške in ženske spolne bolezni; Vse kožne bolezni; Srbečino, lišaje, hirsate, rane, mazule po obrazu i. t. d.

Zakaj zdravi Dr. Thompson z takim uspehom? Ker ne izdava denarja za ničvedne zdravniške knjige, temuč samo za najboljša in najuspešnejša zdravila.

Ako ste torej bolni, ali ako Vas drugi zdravniki niso mogli ozdraviti, in Vam je zdravniška pomoč neobhodno potrebna, ter ako želite v kratkem in to popolnoma ozdraviti, tedaj se pod nikakim pogojem ne obračajte na kake ničvedne Medical Institute, marveč poverite samo izkušnemu zdravniku svojo bolezen v zdravljenje, zato natanko in obširno opišite svojo bolezen, kako je ista nastopila in se razvijala, ter pismo na to pošljite edino le na:

Slovensko Zdravišče
Dr. J. E. THOMPSON,
342 W. 27th St., New York, N.Y.

Tel. Cuy. Central 7387-R.

TISKOVNA DRUŽBA
"AMERIKA"
Prvi slov. dvo-tednik.

6119 St. Clair Ave. N. E. • • Cleveland, Ohio.

IZDELUJE:

VSAKOVRSNE TISKOVINE kakor račune v vseh oblikah: zavitke, pismeni papir i. t. d. Vizitnice raznih oblik. Vabila in lepake, (plakate,) i. t. d.

VSE TISKOVINE za podporna ali druga društva, kakor pravila, poročila, zalepke, pismeni papir i. t. d. in vsa v knjigovoznicu spadajoča dela.

PRODAJA raznih knjig in razglednic.

VSAKO DELO se izvrši točno, okusno in po najnižjih cenah.

Pošiljamo denar na vse strani sveta, najhitreje in varno. Za Združene države smo v zvezi z American Express Company.

Prodaja parobrodskih listkov

(Nadaljevanje.)

In tam doli pri morju si je nadel v Pentapirgu zadnji škrlat krog pleč in krono na glavo — kralj Vandalov, Geli-mer. Na njegovem licu — re- signacija, ne jok — ne smeh, ubit njegov ponos, ubita njego- va duša. Nič jeze, nič strahu, nič žalosti — samo ustnice so se trudno premikale in v eno- mer izgovarjale: Vanitas vani- tatam. —

Trombe so zadonele, zlata vrata so se odprla. Solnce se je dvignilo iz za Črnega morja. Nad pročeljem zlatih vrat je zablestel kip Viktorije, bela giganta — mogočna marmor- na slopa — sta prošnila s sne- žno beloto skozi liste lavorik, kakor bi se vzradovala orjaška branika od straneh Portae tri- umphalis slavnostnega dne. Na sredi vrat je pa molčal mono- gram Kristov in temen križ ni vztrepetal radosti v mladem jutru. Mračen je gledal proti Pentapirgu, odkoder so se vsipale množice v verige vko- vanih, zarobljenih vojnikov, katere je zaslužila samogol- nost onega, ki mu zida Hagijo Sofijo, ki ponoči čuva in se po- govarja z menihi o skrivnostih sv. Trojice. ... Da bi prišel On, katerega monogram je molčal nad vrati — ne bi molčal, ampak ponovil bi sodbo: Tvoje srce je daleč od mene — o- j ti pobeljeni grobi!

Zunaj vrat in ob cesti se je natlačila množica. Vendar ni bila tako mnogobrojna, kakor bi se sodilo. Bili so samo o- stanki onih, ki niso mogli v hi- podrom. Zakaj tam se je zbra- lo vse — dvor, Upravda in Teodora, velikaši — in boga- tini, ki niso prebivali ob Osre- dnji cesti — bosjaštvo in trpi- ni po galerijah, visoko pod škr- latistim baldahinom, ki je sen- čil neizmerni cirkus. Napravil je Upravda triumi Belizarju — a vedel je on in vedel Bizanc, da je triumfator vendarle mo- gočni despot sam. *

Zato tudi Belizar po stari rimski navadi ni sedel na vo- zu in se peljal v mesto — ni jahal belega, divjega konja — peš se je napotil od svojega doma in šel kot patricij v tri- umfu proti cirkusu.

Od zlatih vrat do Arkadije- vege fora se je razprostrl spre- vod in čakal Belizarja.

V prvi vrsti so stali načelni- nik mestnih zadrug, za njimi so se sporedili senatorji in ple- mičji v belih valovitih oblekah, s svečami v rokah. Za njimi je prišel zlati voz s kipom sv. Tro- jice. Krog njega so tvorili ča- stno stražo patriciji, konzulari in carski daljni sorodniki. Za temi so stali v bojni opravi, na hrbtu zvezanih rok, ujeti Van- dali. Bizantinci so vsklikali za- čudeni, ko so zrla te častite, o- gorele moze. Zadnji med njimi je stal Gelimer. Purpurni plašč je blestel v žlahtnih kamenih, zlati pasovi so oklepali ledja, na prsih je žarel oklep v čistem srebru. Bizantinke so se pripo- gibale globoko čez okna, oči so strmele na junaškega kralja, ki ni čutil več ponižanja, ki ni videl več slave ne bleska: v nji- hovih srcih se je budilo soče- tje.

Tu se je vsporedil vojskovo- dja — zmagavec Belizar. Peš je prišel v poveljniški opravi. Droben lavorjev venec mu je krasił sivo glavo — majhno je bilo njegovo spremstvo — ne- kaj najhrabrejših šotnikov.

Zaorilo je po cesti, s strel- so kipele glasovi, z oken mu je svila pahljala pozdrav. Trombe so zadonele — sprevod se je premaknil — in Belizar je sto- pal ponižen — hlapec svojega gospoda, ki je storil samo kru- to dolžnost — sicer nič.

Za vojskovodjem so pa pe- ljali obloženi vozovi neizmerni plen. Zlati kraljevi stoli, dra- gocena oprava, slonokoščeni vozički vandalske kraljice, skla- di draguljev, gem in žlahtnih kamenov, zlati kelih in čaše, vsa dragocena oprava kraljev-

skih obednic, mirijade talentov srebra, najdragocenejših po- sod, obilice, katero je nagroma- dil nekaj Gizerih v Rimu. Med njimi so bile posode iz judov- skega templja, ugrabljene po Titu, sedmeroramni zlati sveč- nik iz svetišča, vozovi perga- mentov — vezanih v dragoce- ne puščice, med njimi nemški evangelij — posut z žlahtnim kamenjem.

Slovesno se je pomikalo to morje bogatega plena po cesti, preko Teodozijevega fora, mi- mo Tetrapilona na Konstanti- nov trg. Tu so velikaši v cerk- vi Ljube Gospe odložili belo o- bleko in jo zamenili z dvorno. Iz te cerkve so prinesli carske insignije: naprej dragoceni križ, za tem veliko zlato žezlo, na to je sledil labarum — zastava. Ob desni in levi so tvorili gaz- dirkači in vsklikali: Na mnoga leta!

Cimboj so se bližali cirkusu, tembolj je naraščal krič — se gnetlo ljudstvo. Vse je strme- lo, vse občudovalo neizmerni plen, lepe vojaške, vjetega Geli- merja in njegove sorodnike.

Sprevod je krenil mimo luk- sorijskih toplic Zeuksipovihi — pred njim se je širil bogati por- tal hipodroma. Semkaj je raz- sul carjeva roka ves blesk in sijaj, razkošje in bogastvo naj- večjega despota na svetu.

Stotisoči so sedeli naokrog, stotisoči kričali despotu pod škrlatnim baldahinom, ki je v visoki loži na zlatem tronu ča- kal Belizarja. Ob njem je se- dela carica, ki je edina v sve- totni zgodovini iz brlogov te- ga istega cirkusa, iz enake raz- uzdanosti in pohote našla pot iz arene preko stopnic ob tro- na. Lepa je bila — ne velika — pa stasa, da bi se ga razveselil umetnik. Iz blede polti so za- rele oči, ki so zamamljale, u- sta, ki so koprnela po nasladi. Zlati nimf je venčal glavo, za dijamante v uhanih, na čelu, na vratu in obleki bi kupil kralje- stvo. Krog nje pa svetli roj dvorjanke, prelest ženske lepote, mladi patriciji, plemiči — njeni ljubljenci in varovanci.

Ko je vstopil Gelimer in za- gledal Justinijana na prestolu, morje ljudstva na levi in desni — ni zaplakal, ni vzdihnil — glasno je ponovil edine besede: Ničevost ničevosti — vse je ni- čevo.

Belizar in Gelimer sta šla po stopnicah do prestola. Tam so sneli kralju škrlat in klonila se je glava Vandala do tal — ljudstvo je zakričalo bučno ka- kor vihar v pozdrav silnemu despotu, katerega ni ljubilo, katerega je na skrivnem kleo- in ga zvalo vtelešnega hudi- ča: "Eo triumphe — mnoga — mnoga leta!" v vseh jezikih, ki so doneli tedaj na zemlji.

Tudi Belizar je padel v prah na kolena — nevredni hlapec pred neomejenim gospodom — urbis et orbis.

Radovan in Iztok sta stala na podiju med tekmeči-loko- srečji. Radovan je pil navse- zgodaj dobro Epafrodito vo- ino in bil dobre volje. Kričal je s kričaji in stegal kvislu roke. Iztok je molčal. Povelji je na- enkrat, da bi bil skoro tako priveden v cirkus njegov oče — Svarun — svobodni starosta slobodnih Slovencev — da ni prodrla njegova strelica Hilbu- dija. In zabrepenel je nazaj — domov v gradišče, da pove, kaj se godi zmaganim narodom, da se napoti od roda Slovencev in prižge srd v duši, edinstvo v srcih vseh sinov svobodnega solca — večni srd in večni boj Bizancu. ... Ali tedaj je dal de- spot znamenje. Zahramle so fanfare — ljudstvo je zabesne- lo veselja — v areni sta se po- javili dve krasni kvadrige. ...

XIII.

Trikrat so trombe znatile odmor, trikrat so se vsuli pre- ko štirideseterih marmornih stopnic carški in Belizarjevi žitnji ter trosili in delili med

judstvo krepčila. Hipodrom je vrvel in besnel. Ljudstva so se bila upijala radosti in vi- na. Bogataši so izgubljali in dobivali neizmerno stave. Po vodi v jarku krog arene so pla- valj kosi razbitih koles in voz. Pristasi stranke zelenih in vi- snjevih, najeti kričaji — so pre- gajali jarek ob areni, splezali na spino, popenjali se na Kač- ji stebel, zlezli neizmernemu kolosu — Lisipovemu Herku- la — na tilnik, trgali sikomor- ne vence z Adama in Eve ter jih metali v areno, poklekali pred krasno soho po ljubezni koprneče Helene, bili in se pe- hali med seboj, slavili zelene in slavili visnjeve, od katerih so bili pač bolj plačani.

Nad katismo — cesarsko lo- žo — slonečo na dvajsetih mar- mornih stebrih, je rosil v naj- tanjšem prašku dehteči zafran. Mladi patriciji, melkužni ča- stniki, dvorni intrigantje so po- mežikavali zboru ženskega eve- ta, ki se je zgrinjal krog Teo- dore pod katismo ter po ložah na desni in levi. Odigravale so se pikantne ljubavne dogo- bice, vžigala srca v novih stra- steh, ogenj zavisti in ljubosum- ja je palil lica.

Le Teodora se ni ganila. Na čelu ji je ležal mrak, ustnice so se bile stisnile, polt ji je bolj pobledela, oko je pa žarelo in trskalo bliske na vrste zelenih. Trikrat so udrele kvadrige v hi- podrom, carica je obetala vi- snjevim milost despojne — kljub temu se ni zmagala še od- ločila za njeno stranko. Visnje- vi in zeleni so štel — enako številu zmag.

Naenkrat se zgane — da znamenje z roko. Nagne se do lepe dvorjanke Irene, ki je se- dela zamišljena blizu Teodore, in ji naroči, naj pozove Azba- da. Prošnila jo je z oglenimi očmi, da opazi na lica, kaj se je zganilo v njenem srcu. Toda Irene je ostala hladna — dvig- nila se je, sporočila povelje ca- rično — in v trenutku je kleč- ala pred njo, do tal sklonjen, načelnik palatinke legije v v blesteči opravi.

"Azbad, pojdi do Epafrodita in ga prašaj, ali zmagajo arab- ski žrebci, ki sem jih kupila po njegovem posredovanju!"

Azbad ji je poljubil nogo in odšel v ložo k Epafroditu. Su- menje in šepetanje je utihnilo, govorila je boginja — Teodora z zlatim nimfom krog glave.

"Irena, lep je Azbad!"

"Lep je, sveta despojna!"

"In ti ga ljubiš!"

"Ljubim, če mi veleva tvoja vsemočnost!"

"In srečati ne veleva?"

"Moje srce je kakor Janeza Krstitelja ob Jordanu!"

"Otrok! Damo ti koblice in medu namesto žarkega polju- ba!"

"In moje ustnice bodo hvali- le tvojo dobrotljivo vzvišenost, o despojna!"

Carica se je pomilovalno o- zrla na lice Irene, kjer se ni bi- lo žarke strasti, kjer je v očeh trepetala rosa, kakor v kelihu limbarja, ki se je odprl ponoči in čist in nedolžen pozdravil ju- tro.

Azbad se je vrnil.

"Epafrodit, najponižnejši hla- pec despojne, leži pred teboj v prahu in prisega pri sv. Trojici, da arabci despojne zmagajo. Zastavi je nanje pol milijona zlatih staterov."

Teodori se je lice razvedrilo.

Takoj so zadonele trombe — izpod katisme sta se pojavili najlepši dvadrige.

Ljudstvo je onemelo. Vse je nagnilo preko ograj, starci so trepetali na telesih, mladina je stiskala pesti. Kristusa so zdi- hovaje nazivali in klicali na po- moč, drugi so rotili satana in belcebuba, naj stare kolo viš- nejemu.

Konji so stali pod katismo — stranke zelenih štirje kapado- čani, stranke visnjevih štirje a- rabci. Voznika dvigneta majbne zastavice — po hipodromu pa kakor bi se začudilo morje. Mogočen Got v visnjavi tuniki je dvignil praporce in na njem se je pojavil grb Teodori.

"Despojna dirka!"

(Dalje prihodnjic.)

Inozemstvo.

SULTAN MORDA OSTANE.

LONDON, 26. aprila. — V sredo se je poročalo tukajšnji borzi iz skrivnih virov, da se je sultan pogodil z Mladoturki, da bodo pustili na prestolu, da- siravno ga bodo oropali vse moči.

Po pogodbi bude odbor Mla- doturkov vladati deželo ter skr- bel, da ne pride na površje re- akcionarna stranka, ki je vla- dala zadnje čase.

Dve stvari so Mladoturkom preprečile, da niso zahtevali odpoved sultana. Prvič ne mo- rejo zadosti dokazati, da je bil Abdul odgovoren za zadnje u- pore.

Drugi vzrok pa je spoštova- nje do mohamedanske vere, ki prepoveduje odstavljenje sulta- na brez vsakega drugega vzro- ka, razen če zblazni.

Prizna se, da Mladoturki la- hko dobijo, kar zahtevajo in se mora priznati, da takega pa- metnega javnega nastopa še ni pokazal mohamedanski narod.

Da se pa v Londonu še ve- dno boje za sultana, je dokaz, da so zvišali njegovo zavarov- lino za življenje za 20 odstot- kov za dobo šest mesecev.

NEMCIJA ZA SULTANA.

DUNAJ, 26. aprila. — Neo- vrgljivi dokazi so prišli na dan, da ima Nemčija glavno besedo v sedanjih turški krizi.

Nemčija ima sultana za do- brega prijatelja in ne mara, da bi bil odstavljen. Ponudila je Mladoturkom, da jim bude po- magala z denarjem in drugim potrebnim, ako pustijo Abdula na prestolu in bode skrbela, da se jim ugodijo njih zahteve.

Postna zveza med Carigra- dom in Dunajem je pretrepana, začasno, in brzojavke pridejo najprej v roke Mladoturkom.

POLOŽAJ V TABRIZU NEVAREN.

Šah noče sprejeti poslanstva od strani Rusije in Anglije.

TEHERAN, 22. aprila. — V večeršnjem boju so izgubili narodnjaki šestdeset mož. Te- žko ranjenih je 100 mož. Ubila sta tudi dva ameriška misijo- narja.

Pozneje: — Ubit Amerika- nec H. C. Baskerville. Bil je učitelj v neki katoliški cerkvi. V boju se je pridružil narodnja- kom in bil od šahovih čet ubit. Ker vlada v mestu grozno po- manjkanje in to posebno med ženami in otroci, je hotela na- rodna stranka z načelom Bas- kerville-a v mesto spraviti za- stradajoče voz živih. Šah pa je to prepovedal! Vnel se je nato boj, ki je zahteval čez 160 žr- tev. Angleži so se pritožili pri svoji vladi, da poskrbi, da bodo varni svojega življenja. Vsi tu- kajšnji Rusi so se zatekli v ru- ski konzulat.

PRED VRATMI CARIGRADA.

CARIGRAD, 23. aprila. — Združena vojska konstitucional- cev je bila ob 12 uri 30 minut pred vrati glavnega mesta Tur- ške, Carigrada. Strah v mestu je bil nepopisen. Vse se je pri- pravljalo za beg z svojim ime- tjem, ali kar se je sploh dalo nositi. Takoj se je sklicala iz- vanredna ministrska seja, da se skliče nad mesto vojno stanje. Protivladna stranka zahteva, da se ljudi, ki so zakrivali predza- dnje nemire dobro kaznuje. Posebna kabinetna seja je pri- šla do zaključka, da se v vsem miruje in poravnava spor z Mla- doturki mirnim potom. Pred- loge so takoj predložili sulta- nu, ki jim bo gotovo dal potr- jenje. Po 12 uri se je zvedelo, da so se pogajanja med kon- stitucionalci in vladno stranko dobro izvršila in je upati mir- nega zaključka.

Vest, da so Združene drža- ve poslale v turške vode, za v- obrambo svojih podanikov, bo- pne ladje "Montana" in "North Carolina" je vzbujalo občno zadovoljstvo. Ameriški konzul

v Alexandriji je poslal naši vla- di brzojavno poročilo, da je za ameriške državljane vse prekr- bljeno in se jim ni bati za živ- ljenje ali njih premoženje.

CESAR FRANC JOZEF JE IZREKEL VOJASTVU JAVNO ZAHVA- LO.

DUNAJ, 26. aprila. — Cesar Franc Jozef, I. — je izrekel svojemu vojaštvu, častništvu in višjim poveljnikom svojo za- hvalo in to javnim potom. V svoji zahvali cesar jako hvali zvesto vojaštvo, posebno hitro mobilizacijo. Službeni čas v kri- zi se računa dvakratno. (Ni povedano, če tudi vojakom. Po našem mnenju le častnikom op. ured.)

KRIZA V MINISTRSTVU.

BUDIMPEŠTA, 26. apr. — Wekerlevo ministrstvo je padlo. Vzrok Wekerlevega padca je gotovo povzročila avstro-ogr- ska banka.

Ogri so zahtevali, da jim Wekerle preskrbi svojo, od av- stro-ogrške banke neodvisno. To jim ni Wekerle preskrbel, jim ne bo sploh nihče tega na- re dil. Stvar ima veliki pomen za celo monarhijo. Mažari se ho- čejo tem potom izogniti stroš- kom. Cesar je demisijo Wekerle sprejel.

Objednem je naročil ministru notranjih del, grofu Andrassyu, naj sestavi novo ministrstvo. Z Wekerlom je padel tudi dika Mažarov Ferenc Košut. — do sedaj trgovinski minister.

V OBČINI STINAC, NA O-GRSKEM 600 LJUDI BREZ-STREHE.

Beda je velika.

DUNAJ, 23. aprila. — Iz Grada se je na Dunaj brzo- javnim potom naznanil velik požar, ki je uničil celo občino Stinac, na Ogrskem. Sicer so bile požarne brambe takoj na mestu, a radi velikega vetra je bil vsak napor občino rešiti brezuspešen. Pogorelo je vse. Beda je velika. Vlada še hud mraz, a ubogo prebivalstvo ni- ma strehe. Pošlje se poseben vlak z živili in z vsem potreb- nim, da bodo za par dni dobili potrebno hrano.

ROOSEVELT ZDRAV IN VESEL.

Svoj načrt premenil. Ostane dva dni v Mombasi.

Buletin: Mombasa, Britske- vzhodna Afrika, 22. aprila, 1:30 P. M. Parnik "Admiral" v luk- Mombase. Na krovu vse zdra- vo. Roosevelt burno pozdrav- ljen od tisočere množice doma- činov.

MOMBASA, 27. aprila. — Roosevelt je svoj prejšnji načrt premenil v toliko, da je sprejel povabilo Mombasa kluba in o- stane v tem mestu dva dni. Sir Alfred je sporočil Rooseveltu, da je za njegov prihod že vse pripravljeno. Roosevelt se bo z svojim spremstvom vozil v po- sebnem vlakcu. Z vseh delov de- žele prihajajo domačini, da vi- dijo "velikega belega vodnika."

RAZNOTEROSTI.

Novine na vseučilišču. — Prvo predavanje o novinah in sicer v zgodovinskem oddelku bo priredil docent dr. W. Bau- er na dunajskem vseučilišču z naslovom: "Novine, njih zgo- dovina in pomen kot zgodovin- ski vir novejših časov." — Po nemških vseučiliščih so uvedli že davno podobna javna preda- vanja.

Napad na igralce med igro. — V gledališču Hadrian v Rimu je bila napovedana nova pre- stava Feme, v kateri bi gola ženska predstavljala v umetni- ških pozah mistične prizore. Mešto nje sta nastopili na o- dru z slabo oblečeni ženski, na kar je občinstvo razjarjeno pla- nilo nad igralce, ter bi bilo vse linčalo, da ni došlo pravočasno vojaštvo.

Prva slovenska veletrgovina na debelo in drobno (Whole Sale & Retail)

v Clevelandu je Geo. Travnikar

6102 St. Clair Ave. N. E.

Lote na prodaj

Kdor si želi postaviti lepo hišo in imeti še posestvo, naj vpraša pri g. Louis Rechar, Euclid, Ohio, za Mix lo- te. On je naš glavni zastopnik in ima popolno pravico prodat vse naše lote in hiše, ki se nahajajo v slovenski naselbini v Euclid, Ohio.

C. M. MIX

LOUIS RECHAR, gl. zastopnik.

Največji slovenski pogrebni zavod.

Urejen popolnoma moderno, z veliko zalogo rakev, kinča itd. Balzamiramo in vodimo pogrebe. Garantiramo točnost in pravilno postrežbo. Sedaj smo kupili tudi

AMBULANCO

in jo imamo pripravljeno noč in dan. Posebni uslužben- ci. Ako se kdo ponesreči, ali če zbolí, ga hitro prepelje- mo domov ali v bolnišnico. Priporočamo tudi

KOČIJE

za razne prilike in za izlete. Pokličite na telefon, ako ne morete priti osebno.

ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Ave.

Telefon: Central 1381 East 1060 L. Odprto noč in dan. Nočni zvonec.

Lote v Nottingham, Ohio (Stop 125 Lake Shore) NELSON AVENUE

LOTE 61 in pol široke in 420 in pol čevljev dolge. Cena \$400 v gotovem denarju. Za podrobnosti vpraša- te: Jos. Drugovich, Box 455, Nottingham, O.